

J. v. Hribar,

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan večer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ograke čebelo za vseleto 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s posiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko ved, kolikor znaš poština. — Na naročbo brez istodobne vpočasnjave naročnina se ne ozira. — Za omanila plačuje se od petrostopne petit-vrste po 12 h, če se omanilo enkrat tisk, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tisk. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vraca. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravništvo naj se blagovolijo posiljati naročnine, reklamacije, omanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je na Vegoše ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponově, da pošiljanje ne prenehata in da dobé vse številke.

SLOVENSKI NAROD“
velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . K 22 — | Cetrt leta . K 5:50
Pol leta . . 11 — | En mesec . . 1:90

Naroča se lahko v vsakem dnevom skrati se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje liste ob pravem času.

Upravnštvo „Slovenskega Naroda“:

Justična zmota.

Konsumna društva, s katerimi klerikalci »rešujejo« kmetski stan, bi že davno vso poginila, ako bi oblastva strogo izvrševala pravice, ki jih jim daje zadružni zakon. Po večini zamorejo se naši konzumi le s tem vzdržavati, da sistematično postopajo in delujejo proti predpisom zadružnega zakona, osobito proti § 88 ki prepoveduje prodajanje blaga na neude. Ravno kršenje tega § omogočuje konzumom obstanek. Noben konzum bi se ne mogel delj časa vzdržati, aki bi dosledno ne kršil te prepovedi in prodajal le (malostevilnim) udom. Proti tem nezakonitostim so naša oblastva preveč pričanisljiva. Naslednji slučaj pa dokazuje, da oblastva niso samo prizanesljiva, ampak da jim naravnost manjka potrebnega razumevanja o delokrogu konzumnih društev in o predpisih zadr. zakona.

Proti konzumu v Marenbergu vložilo je c. kr. državno pravdništvo v Mariboru obtožbo zaradi pregrevška po § 88 zadr. zak. Razlogi te obtožbe se glasijo:

Leta 1898 ustanovilo se je v Marenbergu konzumno društvo, katero ima po § 2 pravil nalogu, z družnikom prodajati v gospodarstvu potrebno blago. Skraja se je društvo ravno po tej določbi in prodajalo blago le udom, ki so se kot taki z zadružno knjižico izkazovali. Dokler se je tako postopal, niso trgovci občutili konkurenco. Leta 1901 pa so vsi trgovci v Marenbergu in okolici opazovali znatno nazadovanje svojih trgovin. Vzrok temu je bil, da je Marenberški konzum začel blago prodajati tudi neudom. Dne 1. junija 1901 sklenil je namreč odbor konzuma, da bode v naprej blago tudi nezadružnikom prodajal. Izvršujoč ta sklep je konzum oddal blago en gros poslovodji Klobočarju v namen, da ta isto na drobno prodaja udom in neudom. S tem pa se je konzum pregešil ne samo zoper § 2 pravil (ki dovoljuje blago prodajati le udom) ampak tudi proti § 8 lit. c pravil, ki dovoljuje zadružnikom le toliko prodajati, kolikor potrebujejo za se in za svojo obitelj, in po katerem tedaj ni bilo dovoljeno zadružniku Klobočarju odajati blago v namen, da ga on prodaja.

Člani načelstva so tedaj storili pregrešek po § 88 zadr. zak. itd. Proti tej določbi vložil se je ugovor. Temu ugovoru je c. kr. višja deželna sodnja ugordila, obtožbo zavnila in kazensko postopanje ustavila. Razlogi te več ko čudne odločbe se glasijo:

Zakon od 9. aprila 1873 št. 70 drž. zak. prepoveduje v § 88 razširanje poslovanja zadrag na druge namene, karor pospeševanje pridelku in gospodarstva udov. C. kr. državno pravdništvo pa vidi v dejstvu, da je kmetsko društvo v Marenbergu (grška nadsodnja pre stavila to z »Bauernvereine!«) proti določilom § 2 in 8 c pravil Arturju Klobočarju oddalo vso zalogo v namen, da prodaja tudi neudom — učinjen pregrevšek po § 88 zadr. zak. in je vložilo proti udeleženim za-

družnikom obtožbo; to pa po krivici, ker ni v postopaju družvenega načelstva najti nič kaznjivega. Ne glede na to, da prodajanje blaga na neude z ozirom na spremenjena pravila po določbi § 2 (da pridelke v denar spravlja) ne nasprotuje, bi zamoglo prekoračenje pravil le tedaj in v toliko postati kaznjivo, če bi se s tem prekoračile v § 1 zadr. zak. določene meje; sklep načelstva od 1. junija 1901 pa ni prekoračil okvira tega §, kajti prodajanje blaga tudi na neude pomnožuje odjemalce in pospešuje razpečevanje pridelkov (!!) zadružnikov; opustitev lastne režije in izročitev trgovine na Klobočarja pa povzročuje znatne prihranke in povišanje dobička, pospešuje tedaj enakomerno pridobitek in gospodarstvo zadružnikov.

Iz teh razlogov obtožbi ni bilo ugoditi, in je bilo postopanje proti vsem obdolžencem po § 213 k. pr. r. ustaviti.

Svojim očem nismo hoteli verjeti, ko smo čitali to odločbo. Ta višesodna odločba je naravnost narobe svet. Razlogi višje sodnije bi morda bili umestni pri kakri produktivni zadruži, ki kmetske pridelke svojih zadružnikov razpečava. Pri takri zadruži obstoji namreč v § 1 zadr. zak. določena omejitev prometa na ude v tem, da se smejo pridelki kupovati samo pri udih, prodajati pa komurkoli. Pri konzumih pa je ravno nasprotno. Konzumna društva smejo blago kupovati od kogarkoli, prodajati pa le zadružnikom. Očvidno je, da se je višja sodnija dala premotiti po naslovu marenberškega konzuma »kmetsko društvo« misleč, da ima pred seboj produktivno kmetsko zadružo, ki prodaja kmetske pridelke svojih udov. Taka zadruža pa marenberški konzum nikoli ni bil. Res je ta zadruža leta 1900 svoje prвotno ime »zavžitno (konzumno) društvo« prekrstila v »kmetsko društvo« in dopolnila v tem smislu tudi svoja pravila tako, »da tudi pridelke svojih

udov prodaja«. A to je bil samo »humbug« uprizorjen v namen, da se ljudstvu in oblasti nameže peska v oči. De facto je ostala ta zadruža kar je bila, pravi konzum, ki nikdar ni trgoval s kmetskimi pridelki svojih udov, ampak izključno s špecerijskim in manufakturnim blagom. Prodajal je sicer tudi nekaterе kmetske pridelke n. pr. koruzo, a teh ni kupoval pri zadružnikih, ampak pri ogrskih židih. Višji sodniji je bilo to znano, ali je saj moral biti znano, ker je bilo nebroj trgovcev zaslanih, ki so se vsi pritoževali, da konzum svoje trgovsko (špecerijsko in manufakturno) blago prodaja neudom. Kako si naj potem takem višesodno odločbo tolmačimo? Nikakor drugače, kakor tako, da jo označimo kot posledico — povrnosti.

Napisali smo te vrste, da se vsaj v prihodnje pri enakih slučajih ne boste zopet zgodila enaka zmešjava pojmov in — justična zmota.

Položaj na Ogrskem.

Afera o podkupljenju poslancev ni zbulila v javnosti tistega zanimanja, kakršno se je pričakovalo v inozemstvu. Madjarska javnost je pač korupcije vajena. Večje zanimanje je za vprašanje, kaj se zgodi sedaj.

Kdro pozna nastopanje grofa Khuena-Hedervaryja kot hrvatskega bana, ga pač ne bo skušal braniti pred očitanji, ki so mu jih izrekli poslanci na levici, češ, da ni daleč od korupcijske afere. Toda takega mogočnega gospoda Bog ne zapusti. Našel se je prijatelj, ki je vzel grehe te umazane zadeve nase. Tojereški guverner Szapary, ki je prišel v nepoklican h grofu Khuenu ter izjavil, da je on dal 12.000 kron Martinu Dimesu za poslanca Pappa. Obenem je grof Szapary demisioniral. Tako velika žrtva se ne prinese zastonj, in grof Khuen bo svojemu »angelju varuhu« gotovo hvaležen.

Za pošteno mislečo javnost seveda afera s tem ni poravnana. Saj je dovolj značilno, da je grof Szapary priznal, da je daroval denar, dočim posredovalec Martin Dimes to taj ter je priobčil izjavno, da je imel s poslancem Pappom pogosto trgovske zveze kot kolporter. Tako mu je tudi sedaj ponudil dobro »skupščino« ter mu ponudil 12.000 K nagrade. Papp je kupščijo hvaležno sprejel ter odštel Dimesu 2000 kron provizije. Kakšna je bila ta kupčija, o tem je obljubil Dimes parlamentarni komisiji osebno poročati. Političnega ozadja ta kupčija baje nima, pač pa pomeni inkompatibiliteto za poslance Pappa.

Komu je verjeti? Na kateri strani so umazane roke? Toliko je gotovo, da se Dimesovega pojasnila ena zateplenih strank hudo boji. Zato se je skrbelo, da do tega pojasnila ne pride. Včeraj je prišlo šest elegantnih gospodov po Dimesa v stanovanje ter ga spremili na kolodvor, od koder se je neznano kam odpeljal.

Nekje tedaj smrdi, in sicer prav hudo smrdi. Dosedanja žrtev — ali zasluzena, ali nedolžna, se ne bo najbrže nikoli izvedelo, — je grof Szapary. Pri tem pa ne ostane. Parlament je nevzdržljiv. Sedaj celo vladni listi odločno zahtevajo, naj se državni zbor razpusti, češ, da od skrajno podivjane opozicije ni pričakovati vsepečnega dela. Vprašanje je šele, ali se državni zbor razpusti z dovoljenjem zbornice ali s pomočjo ex lex.

V včerajšnji seji, ki je trajala celih 15 ur, t. j. od 10. ure dopoldne do 1. ure popolnoči je dosegel grof Khuen prvi neznanen uspeh. Obstruktionska debata o vladnem programu se je končno dograla. O polnoči je izjavil posl. Polonyi, da je obstrukcija opečala. Nato je opozicija zapustila, pevajoč Kossuthovo himno, zbornico. Zadnjo uro se je potem takem razpravljalo brez opozicije, in to je bila Khuenova sreča.

Grof Khuen Hedervary je sedaj tam, kjer je hotel obstat. Ako se budgetni provizorij odkloni, se bo

LISTEK.

Z von.

Jules Lemaitre.

Malo županija Laude-Fleurie je imela star zvon in starega duhovnika. Zvon je bil že tako razpokan, da je bilo njegovo zvonjenje podobno kašljanju stare ženske, da je postal človeku slab, če ga je poslušal in da so delali kmetje na poljih žalostne obrale, kadar je zahreščal Zdravomarijo. A duhovnik, abbé Corentin, »dragci moji« je dejal abbé Correntin, »dragci moji otroci... to je vidno dobrí Bog, ki je... takorekoč... na ta način...«

Dalje ni mogel govoriti, tako je bil ganjen. Le to je še lahko zmrmljati: »Nunc demittas servum tuum, domine, secundum verbum tuum in pace.« Drugi dan se je odpravil na pot, da bi kupil zvon. Dve milji daleč, do grada Rosy les-Rous — je moral iti peš; od tam je vozila pošta v belo mesto Pont-l'Arch-evêque, v glavno mesto provincije.

Lepa pokrajina. Drevje s svojim šepetajočim listjem, radostne ptice, ljubke cvetke so oživiljale pot na obeh straneh, solnce pa je topilo sijalo. In stari duhovnik je korakal s polno glavo bodočega zvonjenja živahnio naprej in v veselju nad stvarstvom je hvalil Boga, kakor sv. Francois.

Že je bil bližu Rosy les-Rous, ko je videl ob kraju ceste razpet

rati po vseh hišah prispevke in ko so imeli slednjič stopet frankov na branih, so jih prinesli duhovniku s prošnjo, naj gre v mesto kупiti nov zvon.

»Otroci moji,« je dejal abbé Corentin, »dragci moji otroci... to je vidno dobrí Bog, ki je... takorekoč... na ta način...«

Dalje ni mogel govoriti, tako je bil ganjen. Le to je še lahko zmrmljati: »Nunc demittas servum tuum, domine, secundum verbum tuum in pace.« Drugi dan se je odpravil na pot, da bi kupil zvon. Dve milji daleč, do grada Rosy les-Rous — je moral iti peš; od tam je vozila pošta v belo mesto Pont-l'Arch-evêque, v glavno mesto provincije.

Lepa pokrajina. Drevje s svojim šepetajočim listjem, radostne ptice, ljubke cvetke so oživiljale pot na obeh straneh, solnce pa je topilo sijalo. In stari duhovnik je korakal s polno glavo bodočega zvonjenja živahnio naprej in v veselju nad stvarstvom je hvalil Boga, kakor sv. Francois.

Že je bil bližu Rosy les-Rous, ko je videl ob kraju ceste razpet

rati in poleg njega giumenti voz. Ne daleč proč je ležalo staro kljuse na strani, z iztegnjenimi nogami. Pod obrabljeno kožo bi mu bil lahko prešel rebra in ostre kosti na zadnjici, njegove nosnice so bile krvave, glava nestvorna, oči bele. Starec in stara sta sedela v bizarnih capah in mnogovrstno zakrapnem rojnatem trikotu iz bombaža ob jarku in ob jokovala smrt svojega kljuseta. Naenkrat je vstala iz jarka petnajstletna deklica in hitela jadikujé proti duhovniku:

»Usmiljenje, gospod župnik, usmili se!«

Glas je bil odurem in mil ob enem in je donel k tej prošnji kakor pesem, spremljana na cimbali. Dete, česar koža je imela barvo sveže ustrojenega usnja, je bilo oblečeno le v nesnažno srajco in raztrgano rudeče spodnje krilo. A imelo je velike, črne, žametne oči in ustnice, kakor zrele črešnje; modre cvetlice so bile narisanne na njenih rumen-kastih rokah in bakren obroč je vezal njene črne kodre, da so se ulegali ob strane obraz.

Abbé je bil začel počasnejko ko-

rati in potegnil dva sous iz svoje denarnice. A ko je videl deklico oči, se je ustavil in jo začel izpraševati.

»Moj brat je v ječi,« mu je povедalo dekle. »Pravijo, da je ukral kur. On nas je preživljal in že dva dni nismo jedli ničesar.«

Abbé je vtaknil tista dva sous v denarnico nazaj in potegnil iz nje srebrnjak.

»Saj znam umetnost,« je nadaljevala in moja mati vedežuje. A vendar najine obrti v mestih in vseh ne smemo več izvrševati, ker smo le preveč revni. In zdaj nam je poginil še konj. Kaj bo z nami?«

»A ne morete li delati na poljih?« je vprašal duhovnik.

Ljudje se nas bojijo in međajo kamenje v nas. Pa se tudi nismo učili delati, ničesar drugega ne znamo nego svoje umetnosti; ko bi imeli konja in malo denarjev, da bi si kupili obliko, bi še lahko živel z svoje obrti...« A tako nam preostaja le smrt!«

Abbé je vtaknil srebrnjak v denarnico nazaj. »Ljubiš li ljubega Boga?« je poizvedoval.

»Ljubila ga budem, če nam pomore,« je reklo dekle.

Abbé je čutil ob pasu težo mošnje, v kateri je nosil stoinpet frankov svojih župljjanov. Nepremično je gledala beračica duhovnika iz svojih prežečih, črnih, ciganskih očij, v katerih se ni videlo skoraj nič belega. Vprašal je dalje: »Ali si pobožna?«

»Pobožna?« je začudeno vprašala ciganka, zakaj ni ga umela polnoma.

»Reci: Moj Bog, ljubim

zbornica vkljub ex lexu razpustila; ako se bo dovolil budgetni provizorij, se razpusti zbornica zakonitim potom.

Bismarck vzrok rusko-poljskega nesporazum- ljjenja.

Ruski publicist L. S. Sloninski je priobabil v reviji »Vjestnik Jevropy« zanimivo študijo o razmerju kneza Bismarcka k Rusiji, v kateri se zlasti kaže pogubonen vpliv tega premetenega državnika na rusko vlado v zadevi rusko-poljskega vprašanja.

Spomladi leta 1862, ko je Bismarck odšel iz Petrograda, je že vzneširal poljsko vprašanje Evropo, v prvi vrsti pa diplomate. Ruska politika v tem vprašanju je bila po Bismarckovem mnenju odločilne važnosti za bodočnost Pruske. Bistvene koncesije Poljakom s strani carske vlade bi povzročile zbljanje Francije z Rusijo; ta Poljakom prijazna rusko-francoska zveza bi pa spravila Prusijo v najtežjavnejši položaj. Bismarck se je torej v pruskem interesu utih poklicanega, začeti proti množičimi se simpatijami do Poljakov pri ruski vladi prikrit boj. Iz raznih izjav državnega kancelarja kneza Gorčakova in carja Aleksandra II. samega je namreč sklepal, da je bila ruska vlada pripravljena potom kompromisa se spriznati s Poljakimi. Car sam je to priznal ter povdarjal, da se bode to zgodilo že z ozirom na to, ker bi bila Poljska sicer za Rusijo v edini nemirov. Med tem časom je buknila splošna poljska ustaja, ki se je raztezala celo na prusko ozemlje.

Pruska je z ozirom na to takoj poslala posebnejšo poslanika v Peterburg z narocijem, da bi pridobil rusko vladu za prusko-rusko vojno konvencijo, ki bi bila naperjena proti Poljakom. Do tega časa Rusija še ni imela določenega načrta, kako bi naj postopala proti poljskemu gibanju. Šele s ponudbo kneza Bismarcka se je ruska vlada odločila s silo oružja udušiti poljski revolucionarni pokret. Da se je ta konvencija od ruske vlade sprejela in podpisala, je bilo ne za Rusijo, pač pa za Pruse največjega pomena. Zanimivo je, da je takrat Avstrija, ko je izvedela o tej konvenciji, pri ruski vladi takoj protestirala ter zahtevala, da se dovoli Poljakom popolna amnestija, narodna reprezentacija in administracija in poljski upravni, sodni in učni jezik v vseh strokah. Položaj se je poostiral tako, da se je zdeja vojna med Avstrijo in Rusijo neizogibna. Car Aleksander II. se je z ozirom na to even- tualnost obrnil do pruskega kralja Viljema, da bi obesili postopali proti Avstriji. Toda Bismarck, ki si iz vjerne zoper Avstrijo tudi za slučaj, da bi zmagal Rusija, ni obetał za Prusijo nič posebnih koristi, je pregovoril kralja Viljema, da je carjevo ponudbo odklonil. S tem je bila pre-

prečena tudi avstrijsko-ruska vojna. Bismarck se je torej kazal prijatelja Rusiji samo dotlej, dokler je ista služila pruskim interesom; ko pa je dosegel, da se rusko-poljski spor ni poravnal, kar bi bilo seveda zelo na potu pruskim koristim, je takoj obrnil Rusiji hrbet in jo pustil osamljeno. — Kakor se torej vidi, je bil Bismarck tisti, ki je preprečil sporazujenje Rusov s Poljaki. To pa je bilo usodepolno ne samo za ta dva naroda, ampak za vse Slovane.

Politične vesti.

— **Izdajstvo v mladočeškem klubu.** Kakor znano, je mladočeni klub svoječasno postavljal posebno komisijo, ki naj poišče člana, ki je izdal zaupne skele kluba nasprotnim listom. Sedaj po roča glasilo kluba, da je tak izdajalec posl. Holansky ter poziva Mladočehe, naj ga izbacnejo iz svoje srede, a njegove volilice se poziva, naj mu na shodi izrekajo nezaupanje ter ga na ta način prisilijo, da odloži svoj mandat.

— **Sladkorno vprašanje.** Ogrski finančni minister dr. Lukacs je prišel včeraj v Išl k cesarju v zadevi sladkornega vprašanja. Nekateri poljski listi poročajo, da namerava dunajska vlada še v mesecu avgustu sklicati državni zbor, ker hoče dr. Körber odgovornost o sladkornem vprašanju zaviliti na parlament ter se braniti zakon o sladkornem kontingenčiranju odpraviti s § 14.

— **Korupcija v ogrski zbornici.** Pravosodni minister dr. Plosz je izjavil, da bo naročil državnemu pravdništvu, naj začne preiskavo zoper Martina Dimesa in zoper druge neznane storilce zaradi podkupljenja poslanca in zaradi obrekovanja vlade. Ali se bo začela tudi proti grofu Szaparyju preiskava, ki se je sam признаł za neposrednega storilca?

— **Dva utrujena avstrijska poslanika.** Avstro-ogrski poslanik v Londonu, grof Fr. Deym se hoče iz zdravstvenih ozirov odpovedati svojemu mestu. Nasledoval ga bo baje sekcijski šef v zunanjem ministrstvu grof H. Lützow. Tudi avstro-ogrski poslanik v Madridu grof Dubsky, je utrujen ter je prišel na Dunaj. Nazaj na Špansko se ne vrne več, temuč gre v pokoj.

— **Bilek II!** V okolini Stanislava v Galiciji se je vršila vkljub neznosni vrčini vojaška vaja s 24 polkom in domobranom. Zbolelo je mnogo vojakov. Trije so baje že umrli. Celo izmed vojaške godbe je zbolelo šest najst mož.

— **Bolgarski knez Ferdinand in princesinja Klementina Koburška sta včeraj odpotvala iz Monakovega. Knez pa se ne vrne v Bolgarijo, temuč gre na svoja posestva na Ogrsko.**

— **Pred volitvijo novega papeža.** Kardinalni komornik je dal

Ne da bi ga kedó zapazil, je prišel v župnišče nazaj.

— **Ste že tukaj, gospod župnik?** je vprašala njegova kuhanica, stara Šolastika. Ali se torej niste peljali v Ponta l' Archevêque?

Abbe je dal laž v odgovor. »Zamudil sem pošto v Rosy les-Roses... Pa pojdem drugokrat... A to ti povem, ne pravi nikomur, da sem že zopet tukaj.«

Drugi dan ni maševal. Zaklenil se je v sobo in se niti ni upal na vrt. A potem so poslali ponj, da bi nesel poslednje olje k nekemu bolniku v vas Clos-Moussu.

»Gospod župnik še niso prišli nazaj,« je rekla kuhanica.

»Šolastika se moti; sem že tukaj,« ji je župnik pretrgal besedo.

Co se je vračal iz Clos-Moussu, ga je srečal jeden izmed najpobožnejših v njegovem čredi.

»O, gospod župnik! Kako pa je bilo na potovanju?«

Župnik se je zlagal v drugič: »Izvrstno, priatelj, prekrasno!«

— **In zvon?**

Hitro si je abbe izmislił novo laž. Ta je imeniten, ljubi moj, imeniten! Kakor iz čistega srebra! In

porezati vse brzjavne žice med Vatikanom in mestom. Dosedaj še niso mogli najti takozvanega »ribičevega prstana« papeža Leva XIII. ter je dal kardinal Oreiglia napraviti nov prstan, ki se rabi že po izvolitvi novega papeža.

Dopisi.

— **Iz Litije.** Še malo dni, in naštr odel si bode praznično obliko. Prišli bodo v našo sredino sobočnjaki iz širne Slovenije, prišel bode cvet narodnega ženstva mej nas, prišel bo oni narod iz raznih pokrajin, ki se navdušuje nevstrašeno s celim srečem za vvišene narodne ideje, obvarovati in braniti našo deco pred potujočevanjem. In vse te na braniku stoječe, vse ljube drage nam goste vsprejeti hočemo z odoptimi rokami, pritisniti na naša z istimi čuvstvi navdana srca, pozdraviti z bratskim pozdravom — dobro nam došli!

Vsaž pozna širni slovenski svet narodno Litijo, pozna vnemo naših tržanov, osobito našega vrlega ženstva, ki je z izredno požrtvovalnostjo, trudom in nevstrašeno dosedaj stalo vedno prvo v vrsti v boju — za sveto, pravično narodno stvar. Toli prijazna lega našega trga ob šumeči, bistro-zeleni Savi, sredi košatega gorovja, najugodnejša železniška zveza na vse strani — tekem dneva ustavi se tu jednajst osonihvlakov — na narodno stvar vedno navdušeno prebivalstvo, vrh tega pa bivališče naše dike, zaslужnega staroste in odbornika zlate naše družbe, preblagorednega gospoda notarja Luke Sveteca in v bližini bivališče istotako za družbo vnetega in zaslужnega odbornika, prečastitega gospoda dekanoma Antona Žlogarja — vse to privabilo bode brez dvoma dne 6. avgusta razun odposlane raznih podružnic, tudi obilo prijateljev in čestilev imenovanih ter družih gostov od blizu in daleč v našo sredo — in vse, vse hočemo sprejeti navdušeno, pozdraviti kot brat brata; skušali pak bomo tudi po mogočnosti skrbeti za to, da bode vsakod, ki pride mej nas, prebil mej nami kar najprijetnejši urice. V tej nadi kličemo: — Na veselo svidenje dne 6. avgusta pri skupščini v narodni, zavedni Litiji!

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 31. julija.

— **Zopet vipavška justicia.** Na Slapu je napredno brašno društvo »Lipa«. Letos predpustom je priredilo plešno veselico ter v ta namen načrilo gode iz Ajdovščine. Manjšina siapskih posestnikov je strupeno klerikalna. Posebno grda razgrajala in surovežata neki Nusdorfer in neki Podboršek. Oba sta znana klerikalna hujšaka na Slapu, in kot taka ju tudi Jurij Polenšek prav dobro pozna. Oba sta že tudi predkaznovana. Ta dva človeka sta se že pred veselico javno bahala, da napravita »intrige«, in da bodeta, če ne bo šlo

kako lep glas! Če se ga malo dotakneš, zveni tako dolgo, da kar neče nehati.«

— **In kedaj ga bodemo že videli?«**

— **Kmalu, dragi sinko, kmalu.** Najprej mu morajo vrezati v bron njegovo lastno ime, potem imena njegovih kumov in kumic, pa še nekaj izrekov svetega pisma... In, moj Bog!... Temu je treba časac...«

»Šolastika«, je rekel župnik, »ali bi se dobilo petsto frankov za moj naslonjač, za uro in za stensko omaro?«

»Še trideset ne, gospod župnik. Zakaj pri vsem spoštovanju do Vas; vaša pohištvo, vse skupaj, ni vredno štiri sous.«

»Šolastika«, je zopet pričel duhovnik »jaž ne bom več jedel mesa; ne diši mi več.«

»Gospod župnik, je odgovorila starja kuhanica, »to je čudna stvar. Nekaj Vam je, čisto gotovo...«

Tako le od tedaj, ko ste šli v Pont l' Archêveque. Kaj pa se Vam je zgodilo?«

Tako dolgo je silila vanj s svojimi vprašanji, da ji je končno povelen vse. »Ali! je dejala, temu se

drugače, tudi malo »ponožljala«. Veto je v dotočnem kazenskem aktu dokazano. Na dan veselice prišli so godeci iz Ajdovščine ter bili takoj v vasi dvakrat napadeni. Cela topla klerikalna babnica in fantalinoj jih je naskočila ter obsula s kamenjem. Godeci so bili pri tem telesno poškodovani in tudi instrumenti so bili poškodovani. Imeli so ti več řeži škode skupaj okrog 100 krov in teperi so bili tudi. Dobro! Samo Nusdorferju se je pred sodečem dokazalo, da se je napada udeležil in da je na godeci kamenje metal. Seve v tolpi z drugimi napadalci. Stvar je preklicano podobna hudodelstvo javnega nasilstva, ali Jurij Polenšek je predkaznovanega klerikalnega hujšaka obsodil z golj po § 431. kaz. zak... in sicer na tri dni zapora. Drugi in že tudi predkaznovani razgrajala Podboršek je pa tole napravil. Ko je »Lipa« s svojimi temi godeci pričela svojo veselico, vsilil se je v dvoranu, ne da bi placač vstopil v dvoranino. V dvoranu je pričel takoj razsajati, in ker je bila dvorana nekaj okrašena, pričel je s stene dekoracije trgati. To vričo zbranih prednjakov. Le treznosti teh vrlih možakov se je zahvaliti, da ni nastal krvav pretep in da se ni pripetila kaka večja nesreča. Jurij Polenšek obsodil je Podborško radi tega nesramnega nasilja na 24 ur zapora, reci štiriindvajset ur zapora. Dobro! Najlepše pride pa sedaj! Bralno društvo »Lipa« ima na hiši, v kateri se nahaja, tablo s primernim napisom. Pričisti veselici je neki hudočen řečenje na tablo snel in drugo jutro se je dobita nekeje v vasi, pa popolno razbita. Društvo je imelo vseled tega škode 60 K. Pri razpravi se je Nusdorferju dokazalo, da je v tisti noči omenjeno tablo po vasi okrog vlačil, in da jo je tudi v svojo hišo privlekel. Zagovarjal pa se je, da je tablo, ko se je v noči proti domu vračal, slučajno na cesti našel; ko jo je domu privlekel ni bila žena s tem zadovoljna, nakanar je zopet nazaj nesel ter je ravno tja položil, kjer je bil prej najdel. Polenšek je dal vero temu prenajivnemu zagovoru ter je Nusdorferja oprostil, »češ, da je lahko tudi kdo drugi tablo razbil«. Probatum est! Odveč pa bi bila vsaka doljša beseda! Vsaj na tem mestu!

— **Tržaška »Edinost«** je skrpucala na zadnje naše novice govorstvobeden odgovor, ki je tako čenčav, kakor so vse »Edinostne« polemike. »Edinost« mora svoje čitalce smatrati za velike reve na duhu, ker se jim upa podajati tak možnik. Povspela se je celo tako daleč, da trdi, »Slov. Narod« gre na roko nasprotnikom Ricmanjeev in škoduje našemu stvari. Ali ste čuli, ljudje božji? Take bedastoče so natisnjene v »Edinosti« črno na belem. Pribili smo grdo hinavstvo, ki ga uganja »Edinost« glede Ricmanjeev,

doval, da so videli abbéja Corentina in pri Rosy-les-Rosesu družbi slaboglasne ženske, in dostavil: »Pravim vam, da je denar zapravil z besedi.«

Nastala je cela stranka proti častitljevemu duhovniku. Če je šel po cesti je ostalo mnogo klobukov na glavah, in mnogo sovražnega govorstva je prišlo do njegovih ušes. Umel je vso velikost svojega greha. Čutil je vseled tega najmučnejšo potrost, a vendar se ni mogel prav kesati. Kajti zavedal se je, da je do miločino, miločino od tujega denarja, kakor proti svoji lastni volji, in ne da bi mogel svobodno premisliti in se odločiti. Potem si je tudi rekel, da je to neumno usmiljenje postal za nevedno dušo cigankino morebiti najlepše razdetje božje in začetek notranjega razsvetljenja. In vedno vnovič so vstajale pred njim oči male glumačice, tako črne, tako mile, in tako polne solz...«

A zavest njegove krive mu je postajala vedno neznosnejša. Pregrešek se mu je dozdeval vedno večji. Vsled tega je sklenil nekega dne, prebivši več ur na kolenih v molitvi, rešiti se svojega greha s

pribili, ker smo bili izvivani, sedaj pa pravi »Edinost«, da gremo na roko — nasprotnikom Ricmanjeev. Res, velikansko, čudovito! Zdi se nam, da mora v Trstu vladati preklicano huda vročina. Tolika pema vendar ni, da bi občinstvo ne moglo spoznati, kako se škoduje Ricmanjeev, če se pokaže, da je »Edinostino« pisarjenje sama hlimba.

Častniki proti županu Hribarju.

Hribarju. Dne 24. julija smo v dnevnih vesti »častniki proti županu Hribarju« v končnem stavku omenjali pripeljaj, ki z vestjo samo ni bil v nikaki neposredni zvezi. Kakor se je nam od zanesljive strani zagovorilo, omenjena dama s tem, da je nosila plavice, ni hotela kazati nikake, najmanj pa kakake politične tendence. Nosila je plavice z golj po § 431. kaz. zak... in sicer na tri dni zapora. Drugi in že tudi predkaznovani razgrajala Podboršek je pa tole napravil. Ko je »Lipa« s svojimi temi godeci pričela svojo veselico, vsilil se je v dvoranu, ne da bi placač vstopil v dvoranino. V dvoranu je pričel takoj razsajati, in ker je bila dvorana nekaj okrašena, pričel je s stene dekoracije trgati. To vričo zbranih prednjakov. Le treznosti teh vrlih možakov se je zahvaliti, da ni nastal krvav pretep in da se ni pripetila kaka večja nesreča. Jurij Polenšek obsodil je Podborško radi tega nesramnega nasilja na 24 ur zapora, reci štiriindvajset ur zapora. Dobro! Najlepše pride pa sedaj! Bralno društvo »Lipa« ima na hiši, v kateri se nahaja, tablo s primernim napisom. Pričisti veselici je neki hudočen řečenje na tablo snel in drugo jutro se je dobita nekeje v vasi, pa popolno razbita. Društvo je imelo vseled tega škode 60 K. Pri razpravi se je Nusdorferju dokazalo, da je v tisti noči omenjeno tablo po vasi okrog vlačil, in da jo je tudi v svojo hišo privlekel. Zagovarjal pa se je, da je tablo, ko se je v noči proti domu vračal, slučajno na cesti našel; ko jo je domu privlekel ni bila žena s tem zadovoljna, nakanar je zopet nazaj nesel ter je ravno tja položil, kjer je bil prej najdel. Polenšek je dal vero temu prenajivnemu zagovoru ter je Nusdorferja oprostil, »češ, da je lahko tudi kdo drugi tablo razbil«. Probatum est! Odveč pa bi bila vsaka doljša beseda! Vsaj na tem mestu!

Shod v Kamniku.

V nedeljo, dne 2. avgusta, pričeli politično in gospodarsko društvo »Zora« v Kamniku javen shod na produ. Shod se začne ob 4. uri popoldne. Vzored: a) pozdrav predsednika, b) razgovor zaradi zboljšanja gmotnih razmer davkoplačevalcev kamniškega okraja,

je pod prisego krivo pričala in je bila zaradi tega obsojena na tri mesece v ječu.

Družba slovenskih igralcev priredi v nedeljo, dne 2. avgusta, na Vrhniki v čitalniških prostorih dramatično predstavo. Upozore se tri enodejanke. Začetek ob osmih zvečer. Vrhniška se je vedno zanimala za gledališke predstave, torej je upati, da se tudi te predstave mnogobrojno udeleži.

Deseta podružnica slov. planinskega društva - letos ustanovljena jeseniška - je praznovala v nedeljo si jajno degetletnico obstanka slov. planinskega društva. Bil je to radosten dan ne je za Jesenice, ampak za vse slovenske planinice, vsaj je podružnica pokazala, da je čilo dete čile matere, zmožno vršiti svojo važno naloge. Ob 2 popoldne se je začel polniti Ferjanov vrt z občinstvom, katerega je privrelo mnogo od blizu in daleč. Udeležilo se je veselice šest narodnosti, kar je getovo zanimivo. Bilo je zlasti mnogo Čehov in Hrvatov, z Bleda so prišli Rusi, ki so tam na poštnicah, delje Italijani in več poštenih Nemcov, ki so se lahko prepričali, da se da s Slovenci ob vsaki prilici dobro izhajati, če se jih ne izizza. Veselica se je vršila v najlepšem redu. Nekateri naduti Germanški so sicer obetali, da bodo na drugi strani Sava ta dan razobesili frankfurterico, toda zbal so se, za svoje občutljive kože in to raje opustili, kar je bilo samo pametno ob njih, kajti frankfurterico na Jesenicah ne dobi nikdar domovinske pravice. Pevske in tamburaške točke sta oskrbovala zborna katoliškega dejavnega društva s hvalevredno točnostjo in žela občeno priznanje. Po celem prostoru se je razvila živahnata zabava, največje veselje je seveda vladalo po planinskih kočah na Golici, Kredarici in na Aljaževem stolpu, kjer se je kar trlo turistov krog in krog se je razlegalo veselo petje in vriskanje, ki je prikelo do vrhunca pri »nastopu planincev« s harmoniko na celu. Nekaj nad vse originalnega je bil planinski muzej z nadpisom: »Planinšči zmrzeume«, katerega je duval velikanski »linterver« z Merco. Videl si v njem Triglav (tri zelnate lvi) Črno prst (kup Črne prst), Krmo (kup sena), Kot (kot v muzeju), Vrata (izvod iz muzeja) itd. Zvečer pa je bila krasna razsvetljiva, prizigali so se umetnični egnji in spuščale rakete. Pozno v noč je še vladalo živahnvo vrvenje, še le po polnoči so se razšli udeležniki, med njimi je b. l. tudi zasiužni planinec g. Kadičnik, česar ime bode nosila koča na Golici. Da se je veselica res izborno obnesla, kaže najbolj gmotni vspeh. Čez 1100 K je b. l. tudi skočila dobička, kar je za veselico na deželi res veliko. Da se je dosegel tak vspeh se je zahvaliti veseliškemu odboru, ki je imel mnogo dela in truda s pripravami in režijo, jeseniškim in savskim gošpodinjam, ki so mu pomagale z veliko pozdravljajočo in v krasnih narodnih nošah stregle v kočah, prinajale srčke, razglednice i. dr. Katoliškemu delavskemu društu za prijazno sodelovanje vsemi rodoljubom in rodoljubkinjam, ki so dali krasne dobitke in darila, ali na kak drug način pripomogli k vsphem ve-

tem, da ga svojim župljanom odkrito izpové ...

Drugo nedeljo je stopil po molitvi na prižnico in pričel, bledejši in razburjenejši, nego mučeniki v areni:

»Dragi bratje, dragi moji prijatelji, dragi moji otroci, nekaj Vam moram priznati ...

Tedaj se je v zvoniku naenkrat glasilo jasno, glasno, srebrno donekle in napolnilo pojoč starodavni božji hram ... Vsi verniki so se zazeli ozirati in začudeno se je slišalo po klepoh šepitanje:

»Novi zvon! Novi zvon!«

Je li bil čudež? Ali je Bog ukazal svojim angeljem, naj prineso zvon, da bi rešil čast svojega usmiljenega služabnika?

Ali je Šolastika obvestila o obupu svojega gospoda Američanki Suzie in Bettino Percival, ki so stanovale v krasnem gradu tri milje daleč od Lande-Fleurie in ste se združili ti vele plemeniti dobrotnici, da bi pravili abbéju Corentin-u prijetno zunadenje?

Po mojem prepričanju bi bila razloga še čudopolnejša, nego prva. Gotovo je to, da župljanji iz Laude-Fleurie niso zvedeli nikdar, taj da jim je tedaj hotel priznati abbé Corentin.

selice Pokazalo se je ta dan, kaj se doseže, kjer vrlada pravo narodno navdušenje.

— **Sokol v Idriji** priredi v nedeljo, dne 2. avgusta t. l. na posetvu br. Ivana Grudna na Jelčinem vrhu veselico in javno telovadbo. Iz Idrije je odhod z godbo ob pol 4. uri popoldne. Ob pol 5. uri se pridne na travniku telovadbo, ki bo obsegala vaje s kopiji boljših telovadov, skupne proste vaje ter vaje na različnem orodju. Pri tej telovadbi nastopijo prikrovat tudi obrtnički vajenci. Za plez, pri kojem svira idrijska društvena godba, bo napravljen prostran plezni pod. Zvečer bo vrt električno razsvetljen. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Prostovoljno gasilno društvo v Postojni** priredi v nedeljo dne 2. avgusta 1903 na vrtu hotela »Pri kroni« vrto veselico. Spored: I. Godba, II. Tombola, III. Domača zabava. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Godbene točke izvaja postojnska godba. Cena tablicam 30. H. Ker je čisti dobitek namenjen orodarski blagajni, se preplačila hvalječno sprejemajo. V sladaju slabega vremena se veselica vrši dne 9. avgusta t. l. ob istem času in na istem kraju.

— **St. Vidski tamburaški zbor „Bralnega društva“** priredi pod osebnim vodstvom g. Mi. pl. Farkaša, tajnika hr. glasbenega konservatorija v Zagrebu in ustavnovitelja tamburjanja, v nedeljo, dne 2. avgusta 1903 v Vipavi, v dvorani oziroma na dvorišču g. Petrovčiča (prej Uršič) koncert. Začetek točno ob 7. zvečer. Vstopnina: sedeži I. vrste 1 krona, II. vrste 70 vin, stojisci 40 vin. Čisti dobitek je namenjen za nabavo godal. Preplačila se hvalječno sprejmō.

— **Najden okostnjak.** V občini Vrhe pri Slov. Gradeu so našli v neki dolini okostje moškega. Kosti so ležale raztresene okoli ter se jih bile že lisice močno oglodal. Okostnjak je najbrže nekega cerkvenika, ki je bolehen izginil o Binkoštih. Padel je najbrž preko par metrov visoko strmino v kotanju, kjer je onemogel obležil in umrl.

— **Na Nanosu** je našel 23. t. m. dr. Viktor Cominotti iz Trsta, sedaj na letovišču v Razdremu zlato uro in zlato verižico s priveski.

— **Iz Boštanjem** se nam piše: Dne 26. julija t. l. podelila je občina mnogočasluženemu nadučitelju gosp. Alojziju Račiču kot izvrstnemu učitelju ter izbornemu vinorecu itd. častno občanstvo. Dne 28. julija pa smo ga izvolili občinskim odbornikom občine Boštanj.

— **Požigalec v Slov. Gradcu.** Oražnički so odveldi k celjskemu okrožnemu sodišču nekega Jožefa Robnika, ki je na sumu, da je provzročil znani velikanski požar v Slovenskem Gradcu. Na koločvoru se je zbral na stotine radovodov ter zadevi.

— **Skozi dimnik ušel.** Prostak 17. pešpolka Ignacij Potočnik je bil pred kratkim dezertiral, pa so ga oržnički v Postojni prijeli in priznali nazaj v šentpetersko vojašnico, kjer so ga vključili v vojaški zapor. Danes ponoviti je Potočnik zopet ušel. Odstranil je najpopred mrežo pri odprtini na vratih svojega zapora, na kar je segel z roko ven in odtrgal klijučavnico in tako odprl vrata. Na hodniku pred zaporom je zlezel skozi dimnikarska vratica v dimnik in je po tem splezal navzgor do drugih vrat, skozi katera je prišel v podstrešje in v skladisče. Tukaj je zvezal več jermenov skupaj in se spustil pri oknu na župniški vrt, odkoder je popihal, ne da bi ga bil kdovidebil. V vojašnici so šele danes zjutraj opazili, da je pobegnil.

— **Cigan v Ljubljanicu.** Pred tremi dnevi nasehli so se bili na Lovici ciganji. Mestni policijski stražniki so jih zasedovali, pa ciganji so jih ušli. Včeraj so prišli ciganji zopet nazaj in stražniki so jih zopet lovili po barju in končno tudi ujeli. Eden cigan je pred stražnikom skočil v Ljubljano in jo preplaval ali delavci, ki so na drugi strani Ljubljance delali, so ga prijeli in pridržali, dokler ni prišel stražnik s čolnom čez Ljubljano. Ta cigan je imel pri sebi kar 80 kron denarja in je mogoče, da ga je kje ukradel.

— **Nezgoda.** Rudolf Benedičič, 12 let star, pastir v službi pri posestniku Josipu Benediktu pri Sv. Joštu, je včeraj pri rezanju slame dobil levo roko v slamoreznicu, katera ga je prijela in obrezala. Ponesrečenca so pripravili v bolnič.

— **Na hlevu okradena.** Marianti Kovačevi, delavki pri Uršuli Breskvarjevi v Trnovskih ulicah št. 4. je danes ponoči ukračel neznatan taj s hleva, kjer je na senu spala, krijo in denarnico, v kateri je imela nekaj denarja.

— **Izgubljeno.** Tapetniški vajec Ivan Dijak, stanjujoč v Salen-drovih ulicah štev. 3, je izgubil na

poti po Šolenburgovih ulicah in po Kongresnem trgu do Gradišča kos suknene, umetno vezanega blaga.

— **Denar pobral** je pri odle malih mesarja Alojzija Kuneča na Tržaški cesti št. 21 njegov pomočnik Anton Rebernik in pobegnil.

— **Ljubljanska društvena godba** igra v soboto, dne 1. avgusta na vrtu gostilne »pri novem svetu«. Vstopnina 40 vin, za osebo.

— **Prodaja „Slovenskega Naroda“ v Trstu.** Prodajo na šega lista v Trstu prevzeli so poleg g. M. Lavrenčiča, Piazza Cava-sema št 1 še: Gg. M. Bevk, trafika, Piazza Barriera vecchia, vogal ulice Bosco št. 1, — M. Majcen, trafika, ulica Miramare št. 1 — in Štefan Stanič, trafika, ulica Molin piccolo št. 8.

— **Najnovejše novice.** Velika eksplozija se je primerila v zalogi petroleja v Tewkesbury v Ameriki 25 oseb je mrtvih, nad 50 pa ranjenih. H. še v okolišu ene milje so razdjane. — Profesor Lorenz je zopet odpotoval z Dunaja v Ameriko, kjer bo operiral sina nekega milijonarja, za kar dobi 190 000 kron. — Razmerje v nemških noriščah. Znani Minolescu, ki je kot grof kraljev po raznih hotelih, je pred dunajskim sodiščem izpovedal, da so ga imeli zapreti v raznih nemških noriščah, kjer so ga preteplali s palicami, tako da je rajsiv v Avstriji cela leta in ječi, kater bi ostal v noriščah na Nemškem. — O. usodni vojaški vaji pri Bileku je izšlo sedaj uradno poročilo vojnega ministra, ki pričnava, da je vsled vojnih solnarjev umrlo 15 vojakov ter da se vrši v tej zadavi sodna preiskava. — Požar. Tovarna za vagona v Hatvanu, ki je last neke ogrske družbe, je v plamenu. Dosedanja škoda znaša 200 000 K. — Pri požaru partnika »Peter I« v Nižjem Novgorodu je zgorelo 54 oseb. — Samomor v dveh sester v Berolini sta skočili s tretjega nadstropja sestri Gutknecht ter obležali mrtvi. Ena je bila učiteljica, druga slika rica. V smrt sta šli vsled nede. — Cesarjeva nagrada. Cesar je podaril poštarskemu Lauerju, ki je zgrabil blaznega Reicha v trenutku, ko je hotel napasti cesarja, 200 K.

— Okrajni šolski nadzornik - poneveril 10000 K uradnega dečarja ter zbežal. Denar je zaigral na karte. — **5000 frankov za fotografijo.** Neko angleško društvo je objibilo 5000 frankov za fotografijo dvse srbške kraljice Drage, katera je bila krvave noči v spanilici. Na tej fotografiji so sledovi več udarcev s sabljijo, ker so uporni dečarji mahali ne samo po kraljici Dragi, ampak tudi po fotografiji.

— **Bilka - vzrok smrti.** V Heinburgu na Nemškem je neki dečavec popravil pot in postavil steklenico, v kateri je imel kavo, v travo kraj poti. Pozneje je popil kavo in ob enem mu je ušla v grlo tudi mala bilka, ki je bila padla v kavo, ne da bi je delavec opazil. Takoj drugi dan je čutil bolečine v grlu in se je obrnil do zdravnika, a bilo je že prepozno. Vrat mu je zabeležil 57.000 slučajih smrtnih uro in le pri tem prišel do zaključka, da je največ ljudi umre od 4. in 7. uro zjutraj.

— **Ura smrti.** Nek zdravnik je že pred leti opazoval, ob katerem času umre največ ljudi. Med 3000 pri katerih si je uro smrti zabeležil, je razvidel, da umre največ ljudi med 5. in 9. uro zjutraj, najmanj med 9. in 10. uro podoludne. Tudi med 10. in 3. uro podnevi ne umre mnogo ljudi. Splošno umre največ ljudi med 3. in 6. uro zjutraj. Nek drug zdravnik je 6000 ljudi, kontabil, da je največ smrtnih slučajev od 1. do 8. ure dopolnito, manj od 1. ure popoldne do popolno. Slavni pariški fiziolog Charles Ferri je dal v dveh pariških bolnicah uro smrti zaznamovati tekom 10 let in končno pripravil popolnoma dosedaj običajenu mnenju. Zapazil je posebno, da je smrtna uro med 7. in 11. uro zvečer redkeje, nego ob drugih časih.

— **Ljubezniv zdravnik.** Nek potnik pripoveduje o svojem potovanju v Afriko. Ko je prišla ladja v Monrovi, glavno mesto zamorske republike Liberia, pripravljal je državni zdravnik — seveda zamorec — na državni ladji, da preiše potnike. Vse se je balo, da bo postopal sekantno in natančno. Toda kako so se potniki začudili, ko je vsakega prav ponino pozdravil. Vsak si je mislil: »Kako ljubezniv vladni organ.« Takoj pa izvleče zdravnik dva velika zavitska iz kovčeka. Vsi so mislili: sedaj se začne natančno preiskavanje. Mož pa je zavito razvile angloško: »Izvolite razgledujte, čestita gospoda!« Prodaja razglednice je namreč v Liberiji glavna praksa državnega zdravnika.

— **Knjigovost.** „Ljubljanski Zvon“ ima v svojem avgustovem zvezku naslednjo vsebino: 1. P. Grošelj: Refleksi. Pesem. 2. Samo Vasiljev: Zorka. Črtica. 3. Ivan Prosek: Svidenje. Pesem. 4. Bogomil Vošnjak: Karrel vitez Scherzer. (Konec). 5. Jarošlavč: Moja njiva. Pesem. 6. Zofka Kvedrova: V hribih. Črtica. 7. A. Aškere: Dva izleta na Rusko. (Dalje prihodnjic). 8. Fr. Strnada: Hvaležnost in ljubezen. Črtica. 9. Dr. H. Dolenc: O gozdu in nekaterih njegovih ljudeh. (Dalje prih.). 10. A. Gradnik: Ob Krki. Pesem. 11. Podlimbarski: Potresna povest. (Dalje prihodnjic). 12. Književne novosti. 13. Glasba. Novi akordi. 14. Upodabljanja umetnosti. Zofka Kvedrova: Umetski razstave v Pragi. 15. Med revijami. — ič: »Kolo«. — e: V „Slavljanskem včaku“. — a+e: »Slavljanski Prehled«. — Dr. Fr. Ilešič: »Osveča«. 16. Splošni pregled. A-r: Novo umetniško društvo. — Prešernova veselica. — Abiturjentski

Plemen, ki imajo posebno zdravo zdrovje, kakor n. pr. zamorci, obdrže tudi do najvišje starosti goste lase. Mogoče je seveda tudi, da vplivajo narobe lasje na zdravo zdrovje.

— **Nesreča na potovanju.** Klub kegljačev iz Tilsita je napravil nedavno daljši izlet v Memel. Vsi so bili zadovoljni in židane volje, le enega je preganjala nesreča. Ko so se v morju skopal, bili so vsi zadovoljni in glasni, le on je tiško ustnicu skupaj ter ni spregovoril besede. Vzrok njegovi moliljivosti je bilo to, ker so mu valovi odnesli zdrobjivo (seveda umetno). Potem je družba splezala na svetilnik. Tam gori je nastal veter ter odnesel brezobrnemu klubkovi v morje. V bližnji gostilni so se kegljači krečeli ter sklenili, konec pota hoditi peš. Izkušen mož je vsled tega podaril že kupljen vozni listek natakarju. Toda, ko so se zvečer hoteli peljati nazaj v Tilsit, je opazil nešrednik, da je podaril natakarju mesto listka za zadnjo postajo, listek za celo vožnjo nazaj domov. Med potom so ga začeli boleti zobje, vkljub temu, da so ležali »njegovik« zobje na dnu morja. Gologlav se je bil namreč na nabrežju prehladil ter ga je trgalo po čeljustih. Že je mislil, da je konec njegovih nesreč, ko je prišla družba do domače postaje. Skočil je z voza ter si zvinil nogo. V tolažbo za toliko usodo ga je klub imenoval svojim častnim članom.

— **Praznovanje Arabci.** Štiri kilometre od Tunisa je pod skalnatim gorom vas Sidi Fathallah, ki ima ime po svetniku (Marabutu), ki je tam bival. Temu svetniku je tudi posvečena kapela, v kateri se je samolno naslikal mladi, velik Arabec, ki se imenuje svetnikovega oskrbnika ter živi ob bogatih darovih, ki jih prinašajo bogati Arabci svetniku. Mož pa dela tudi »čudež«. Nad kapelo se vzdigoje gladka kamenita plošča, kateri pripisujejo mlade Arabce posebno čudežno moč. Ako ne dobe v zakonu o rok, kar je po koraku hudičeve delo ter zakonski može takih žen ne marajo, romajo v pozem mramku v belih haljah vrh plošča ter se drsajo po goljem trebuhi po skali navzdo do kapela, kjer biva lepi svetnikov učenec. In to redno pomaga, da se jim uslušijo vroče želje. Mož pa brez otrok so vsi srčni, aki se gredu, njih zakonske polovice po plošči drsat. Že bolj vesel pa je Marabutov »apostolj«, Že veza zakaj.

— **Dovoboj na cesti.</**

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka" v Ljubljani.

Građni kurz dunaj. borze 31. julija 1903.

Naložbeni papirji.

1% mojeva renta . . . 31. julija 1903.

1/2% srebrna renta . . . 100:30 100:50

1/4% avstr. kronska renta . . . 100:20 100:40

1/4% zlata . . . 100:65 100:85

1/4% ogrska kronska " . . . 120:90 121:10

1/4% zlata " . . . 99:15 99:35

1/4% posojilo dežele Kranjske . . . 120:85 121:05

1/4% posojilo mesta Splitja . . . 99:75 100:75

Zadra . . . 100: . . .

1/4%, bos.-herc. žel. pos. 1902 . . . 101:10 102:10

1/4% češka dež. banka k. o. . . 99:70 99:90

1/4% Ž. o. . . 99:60 100:55

1/4% zast. pis. gal. d. hip. b. . . 101: . . .

1/4% pest. kom. k. o. z 10% pr. . . 101:75

1/4% zast. pis. Innerst. hr. . . 101:60 102: . . .

1/4% deželne " ogr. centr. . . 100:50 101: . . .

1/4% zast. pis. ogr. hip. b. . . 100: . . .

1/4% obl. ogr. lokalne žoleznice d. dr. . . 100: . . .

1/4% češke ind. banko . . . 100: . . .

1/4% prior. Trst-Poreč lok. žel. . . 98:50 99:50

1/4% dolenskih žoleznic . . . 99:75 100:75

1/4% juž. žel. kup. 1/4% . . . 304:75 306:75

1/4% av. pos. za žel. p. o. . . 100:60 101:30

Srečke . . .

Srečke od leta 1854 . . . 170: . . .

" " 1860/ . . . 183:0 185:50

" " 1864 . . . 246: . . .

tiskarske . . . 156: . . .

zemlj. kred. i. emisije . . . 288: . . .

II. . . 277: . . .

ogrskie hip. banke . . . 269: . . .

srbske à frs. 100: . . . 86:6 89:60

turške . . . 121:50 122:50

Basilika srečke . . . 18:90 19:90

Kreditne . . . 433: 437:50

Inomoške . . . 83: . . .

Krakovske . . . 79: . . .

Ljubljanske . . . 72: . . .

Avtstr. rud. kriza . . . 75:50

Ogr. . . 54: . . .

Pradolofove . . . 26:60 27:60

Saloburske . . . 68: . . .

Danajske kom. . . 60: . . .

Delnice . . . 453: 457:50

Južne žoleznice . . . 81:50 82:50

Državne žoleznice . . . 668: . . .

Avtro-ogrski bančni del. . . 1590: 1598:

Avtstr. kreditne banke . . . 661:50 662:50

Drske . . . 730:50 731:50

Zivnostenske . . . 261: . . .

Premogokop v Mostu (Brux) . . . 645: . . .

Alpinške montan . . . 365:75 366:75

Praske želez. ind. dr. . . 1610: . . .

Rima-Muranyi . . . 455: . . .

Trboveljske prem. družbe . . . 375: . . .

Avstr. orožne tovr. družbe . . . 360: . . .

Češka sladkorne družbe . . . 354: . . .

149: . . . 150: . . .

Valute. . .

C. kr. cekin . . . 11:33 11:38

20 franki . . . 19:06 19:08

20 marke . . . 23:48 23:54

Sovereigns . . . 23:92 24: . . .

Marke . . . 117:27 117:47

Laski bankovci . . . 95:20 95:40

Rubli . . . 252:50 253:50

Žitne cene v Budimpešti.

dne 31. julija 1903.

Termin.

i šruba za oktober . . . za 50 kg K 725

" maj 1904 . . . 50 " 748

Rs " oktober . . . 50 " 610

Koruba . . . juli . . . 50 " 633

avgust . . . 50 " 610

" maj 1904 . . . 50 " 489

Ovš " oktober . . . 50 " 525

Efektiv. . .

5 vinarjev višji.

Rogaški "Tempal-vrelec" z vinom je nenaščadno krepilen in pospešuje zdravje.

Natalie FRANCOVÉ VARI (FRANZENSBAD) Lithion- vrelec

klinično in zdravniško priporočen, se je kot izvrstnega skazal pri scinčni kislidijsatelji, scinčnemu grušču in sli Harn-Gries u. Sandi pri obistnini in mehurnih bolečinah, protutin, revmatizmu, želodčini in črevesnih boleznih.

Ureja pretvor. Povspešuje gonjo na vodo. Posebno dober okus. Dobiva se po vseh lekarnah in trgovinah z mineralnimi vodami eventualno pri (1454-10)

razpošiljalnici mineralnih voda v Francovih varih.

Umrli so v Ljubljani:

V deželnih bolnicah:

Dne 26. julija: Jurij Arko, Šostac, 78 let, Paralysis cordis — Jožeta Perdan, gostija, 67 let, pljučnica.

Angeljnovi milo

znamko Marzeljsko(belo)milo. (972-34)

sta najbolj koristni štedilni mili za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerjskih prodajalnicah.

Tovarna mila

Pavel Seeman

Ljubljana.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujocimi se vplaci.

Vsek član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Meteorologično poročilo.

Vrh nad morjem 308:2. Srednji sredni tlak 736:0 mm.

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Večovi	Nebo
30	9. zv.	731:8	20 0	sl. jvzhod	oblačno
31	7. zj.	731:4	15 0	sr. jzahod	nemihata
	2. pop.	735:7	11 0	sl. sever	dež

Srednja včerajšnja temperatura 19:5°, normalne: 19:8°. Mokrina v 24 urah: 6 9 mm.

Lepo stanovanje

s tremi sobami

se takoj odda. Povpraša se pri J. J. Naglasu, Turjaški trg. (1970-1)

Za november-termin odda se

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, predsoibe in priklini.

(1961-2)

Miklošičeva cesta št. 6.

Zdravilišče za nervozne, bolne vsled alkohola in okrepčanja potrebne.

(1500-18) Abstinencijski sanatorij "TANNHOFF" v Gratweinu Stajersko.

Penzionska cena uključno s stroški za zdravljenje od 5 gld. višje. Mična, mirna lega. Pojasnila daje zastonj in franko ravnateljstvo.

Ces. kr. avstrijske

državne žoleznice.

C. kr. ravnateljstvo drž. žoleznice v Beogradu.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga cez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponudi osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, cez Selzthal v Aussee, Solnograd, cez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž v Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, cez Selzthal v Solnograd, Inomost, cez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, cez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesc-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, cez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Brezene, Curib, Genevo, Pariz, cez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I in II. razreda), Lipsko, na Dunaj ob Amstetten. — Ob 10. uri ponudi osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda). — Praga v Novo mesto v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Fribod v Ljubljano. — Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaj cez Amstetten, Močnikovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 45 m ponudi osebni vlak z Dunaj cez Amstetten, Prago (direktni vozovi I. in II. razreda), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curib, Brezene, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dun